

VEU DE L'EXILI
CATALÀ I REPUBLICÀ

Nº 17

15 de maig de 1984

Les eleccions del 29 d'abril a Catalunya

El partit de la dreta catalanista, el partit de Jordi Pujol, ha obtingut la majoria absoluta a les eleccions al Parlament català.

Què significa, políticament, aquest triomf "nacionalista"?

L'electorat català ha vist en perill la defensa de la "catalanitat" de Catalunya, problema número u per ell. Sense unes "esquerres catalanes" - que no éssent "republicanes" no poden oferir a la classe obrera una perspectiva històrica creïble - el socialisme català s'ha mostrat absolutament vinculat al partit de Felipe González i defensor d'una Catalunya "descatalanitzada", amb un "catalanisme obert als ciutadans castellans". El partit dels "socialistes espanyols", obligadament, éssent al govern de Madrid, es fa - sota la vigilància de l'exèrcit franquista - el defensor de la "nació espanyola" única i indivisible i de la llengua castellana com "llengua espanyola", inclús a Catalunya. La reacció nacionalista catalana era lògica.

Però el resultat d'aquestes eleccions ofereix un altre aspecte. En totes les manifestacions nacionalistes catalanes hi hem vist un costat "anti-socialista", un costat de reacció dretana i conformista contra el que pugui significar el "socialisme" com força específicament esquerrana espanyola. El nacionalisme català de dretes s'hi trobava millor amb un govern a Madrid dels franquistes esdevinguts "demòcrates". Confrontats ara amb un govern "socialista" hi troben un esquerrisme que agreuja el centralisme madrileny.

La importància de l'abstenció (37 %), molt més important que la de les eleccions generals, pot demostrar dues coses de diferent significació: primerament que als

immigrants castellans la "política catalana" no els interessa, que n'estan desvinculats, que no hi estan integrats. Però hi ha un altre significat: que com a classe treballadora i, naturalment, no nacionalista catalana, senten que, en el fons, aquesta cridòria política catalanista no és més que una ficció, per la senzilla raó de l'absència d'un "poder polític català" amb les arrels - la sobirania - de tot poder polític. El nacionalisme català - i post-franquista - que no discuteix, de fet, el poder centralista de Madrid, no els pot interessar. A molts d'ells, potser, el vot "socialista català" no els ha interessat per no ésser prou "espanyol", malgrat les declaracions de Felipe González. En clar, Catalunya, en aquesta contesa electoral, no els ha ofert cap perspectiva de canvi en llur situació de "comunitat a l'estranger".

La situació de "captivitat" en que es troba el poble català - com els altres pobles peninsulars - s'ha manifestat, no sols per la dretanització de la població de parla catalana, sinó pel refús bastant global del "comunisme" - refús heretat del franquisme - i també per l'anti-republicanisme. Cap dels partits i grups presents no gosà dir-se "republicà". Per nosaltres, catalans republicans, la població de Catalunya no s'ha refet de la sofrença del franquisme, aquest l'ha deixada emmalaltida d'antimarxisme i de reaccionarisme.

Cóm desenvolupar el "poble captiu"? Per part de les anomenades "esquerres", o sigui els grups normalment republicans, només una clarificació de la política catalana i espanyola, una recuperació republicana de la història recent de Catalunya, pot portar el remei. Aquest "remei" no el veiem immediat. El camí serà llarg i difícil.

En voler analitzar el resultat d'aqueixes eleccions amb la màxima objectivitat i amb més o menys exactitud, no deix de ser per a nosaltres, vivint a l'exili, un gran handicap el fet del nostre allunyament de la terra que ens veié néixer, el record de la qual és, per a nosaltres, una constant obsessió, puix que si el cos n'és absent, el cor hi restà.

Pot semblar, doncs, que alguns dels judicis formulats no responguin a una veritat absoluta - tanmateix utòpica arreu, arreu - en tot cas, però, responen o corresponen a les informacions que ens arriben pels diferents mitjans, premsa, ràdio, televisió o correspondència. Heuse'n aci dos botons per mostra: carta d'un amic de Barcelona, "... sense la vergonya dels onze diputats fraguistes i la baixada de l'Esquerra Republicana de Catalunya... ara seguim amb la vergonya de no tenir un republicanisme català amb clara i decidida projecció de futur..." i una altra, "... el recul socialista (?) pot obeir a la penjarella P.S.O.E., que potser ara els farà veure que les autonomies no es fan amb fotocopiadores..."

Catalunya, doncs, obviant el lamentable cas de l'abstencionisme, la Catalunya podriem dir profunda que no ha renegat de les seves arrels ha manifestat el seu sentiment nacional amb un marcat viratge, però, vers la direcció oposada a la qual havia romàs sempre fidel: el republicanisme.

En sabran treure la lliçó que s'escau els que amb les seves divisions i afanys de cabdillatge creant capelletes i grupets s'han presentat esmicolats i havent fet renúncia dels postulats que els eren innats?

Conformisme

El catalanisme dretà admet, explícitament, la realitat franquista del poder militar que "vetlla" sobre el poder civil. El 26 d'abril llegim en la premsa; "Pensar que les autonomies - com alguns sectors militars temen - atempten contra la "sagrada unidad de la patria" i la posen en perill no té cap fonament, perquè hi ha l'exèrcit per tel d'intervenir-hi si aquest perill, en la seva opinió, es presentava. Tot resta a les seves mans... ningú no gosarà negar que seria aquest poder civil qui primer donaria l'ordre d'intervenir..."

El catalanisme dretà no veu que voler esmicolar - en "les autonomies" - el poder civil de l'Estat tot i conservant la unitat del poder militar és admetre que aquestes autonomies son inoperants, son una comèdia per distreure la gent.

Còm es retreu al president Lluís Companys el no haver seguit aquestes preceptes el 6 d'octubre del 34!

I a l'hora de veritat, el 19 de juliol del 36, quina actitud varen adoptar els homes de Cambó?

monarquia ?

Llegim a la premsa del 5 d'abril:

"El (anomenat) rei diu que les autonomies no estableixen fronteres dins Espanya". I afirma "que la identitat nacional no és negociable".

Aquests propòsits confirmen la situació política que preval a Espanya; "L'exèrcit ha establert - restaurat, diuen - la monarquia com una aparent institució, però en realitat, com paravent del seu domini. Per consegüent, la monarquia no canvia la història del franquisme, sinó que la ratifica i perllonga, disfressant-la" ("Manifest català i republicà", 6 d'octubre del 1977).

En tots els discursos de l'anomenat rei es veu en tota claretat que hi ha l'exèrcit de Franco i que aquest segueix amb atenció totes les manifestacions polítiques del seu representant, en Juan Carlos.

Còm poden els demòcrates - els sincers, els "nostres" - creure o fer-nos creure que el règim heretat del franquisme permetrà l'assoliment de les llibertats nacionals, catalanes o basques?

El que pugui expressar l'anomenada "Constitució" no canvia la realitat: la interpretació que prevaldrà en cas de "conflicte" és la de l'exèrcit - que té la força - i no la dels nostres nacionalistes.

Caldrà remarcar, però, que les paraules del cap (suposat) de l'exèrcit tradueixen una real inquietud de la part dels "poders fàctics". Tradueixen una inquietud davant les elucubracions dels homes polítics i de molts ciutadans. N'hi ha que pretenen que pot haver-hi un Federalisme no republicà, que tindria per origen l'"Estat de les autonomies". Altres creuen que a força de "traspasar els serveis" s'assolirà una bona autonomia per Catalunya.

Es voler fer-se il·lusions. L'exèrcit (franquista) vetlla, com és la seva vocació, per a que "la victòria" - sobre el poble d'Espanya i la República - no se li escapi.

Aquesta perillosa situació és incompatible amb una vertadera sobria del poble. La institució monàrquica per ella mateixa, pels seus principis, és antidemocràtica. A més, l'exèrcit de Franco no és "monàrquic": la "obediència al rey" que expressen a vegades els caps militars vol dir, en realitat, "obediència del rey".

Presentat per : Agustí Clariana - Lió
Joaquim Vinyes - Décines

França.